Załącznik nr 2 do Regulaminu wyboru projektów w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 – FEDS.02.07-IZ.00-279/25, FEDS.02.10-IZ.00-280/25, FEDS.02.10-IZ.00-281/25, FEDS.02.10-IZ.00-282/25, FEDS.02.10-IZ.00-283/25

Lista wskaźników na poziomie naboru dla Działania 2.7 Ochrona przyrody i klimatu oraz Działania 2.10 Ochrona przyrody i klimatu – ZIT; Typ A

Główną funkcją wskaźników jest zmierzenie, na ile cel główny projektu zostały zrealizowany. Wskaźniki służą ilościowej prezentacji działań podjętych w ramach projektu i ich rezultatów. W trakcie realizacji projektu wskaźniki powinny umożliwiać mierzenie jego postępu względem celów projektu.

Wybór wskaźników projektu powinien być powiązany z typem realizowanego przedsięwzięcia i planowanymi działaniami, które wnioskodawca zamierza podjąć w ramach projektu. Do celu głównego projektu wnioskodawca powinien dobrać odpowiednie wskaźniki, produktu i rezultatu bezpośredniego. Muszą być logicznie powiązane z projektem i spójne.

Każdy ze wskaźników powinien posiadać następujące cechy:

- adekwatność – wskaźnik powinien być dostosowany do charakteru projektu oraz oczekiwanych efektów związanych z jego realizacją;
- mierzalność – wskaźnik powinien być kwantyfikowalny, tj. wyrażony w wartościach liczbowych bądź finansowych;
- wiarygodność – wskaźnik powinien być zdefiniowany w taki sposób, aby jego weryfikacja nie powodowała utrudnień;
- dostępność – wskaźnik powinien być łatwy do określenia w wyniku realizacji projektu;

- określony w czasie – wartość wskaźnika powinna zostać określona w czasie, tj. określony rok osiągnięcia wartości docelowej wskaźnika oraz okres, w którym będzie mierzony wskaźnik.

Odpowiednio we wniosku o dofinansowanie należy określić, w jaki sposób mierzona będzie realizacja celu poprzez ustalenie wskaźników. Należy określić, co najmniej jeden podstawowy i mierzalny wskaźnik, który w sposób precyzyjny umożliwi weryfikację stopnia realizacji celu głównego projektu.

Rozróżnia się następujące wskaźniki produktu i rezultatu:

a) programowe ujęte w FEDS 2021-2027 lub w SZOP 2021-2027, sklasyfikowane jako „Obowiązkowy" lub „Dodatkowy";

b) specyficzne dla projektu (sklasyfikowane jako „Własny") –określone przez Wnioskodawcę, podlegają monitorowaniu i rozliczeniu wyłącznie na poziomie projektu;

c) informacyjne – dane pozyskiwane z poziomu projektu w procesie monitorowania, nie stanowią podstawy rozliczenia projektu z beneficjentem.

Wymagania w zakresie wskaźników w projekcie:

W ramach wniosku o dofinansowanie projektu wnioskodawca określa wskaźniki służące pomiarowi działań i celów założonych w projekcie. Wskaźniki w ramach projektu należy określić mając w szczególności na uwadze zapisy Regulaminu dla naboru.

W przypadku, gdy w ramach danego Działania wskazany został wskaźnik z FEDS 2021-2027 lub SZOP 2021-2027, który odzwierciedla zakres projektu (jest adekwatny), jego wykazanie we wniosku o dofinansowanie jest obligatoryjne.

Wskaźniki produktu są to wskaźniki powiązane bezpośrednio z wydatkami ponoszonymi w projekcie, mierzone konkretnymi wielkościami. Liczone są w jednostkach fizycznych lub monetarnych. Wybrane przez wnioskodawcę wskaźniki muszą być adekwatne do zakresu projektu oraz mają być powiązane z głównymi kategoriami wydatków w projekcie.

Dla każdego z wybranych wskaźników wnioskodawca zobowiązany jest do wskazania *„Jednostki miary”*, *„Wartości docelowej wskaźnika”*, a także *„Sposobu pomiaru wskaźnika”*.

Wartość docelowa dla wskaźnika produktu to wyrażony liczbowo stan danego wskaźnika na moment zakończenia rzeczowej realizacji projektu.

Jako źródło informacji o wskaźniku wskazać należy odpowiedni dokument (np. protokół odbioru robót).

W ramach wniosku o dofinansowanie wnioskodawca ma obowiązek uwzględnić **wszystkie adekwatne** wskaźniki produktu z poniższej tabeli, odpowiadające celowi projektu.

LP.	**Nazwa wskaźnika produktu**	**Jedn. miary**	**Definicja wskaźnika**	**Rodzaj dokumentu, w którym określono wskaźnik**
1.	Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu (WLWK-RCO026)	ha	Powierzchnia zielonej infrastruktury nowo wybudowanej lub znacznie zmodernizowanej w celu poprawy przystosowania się do zmian klimatu, na przykład poprzez wzmocnienie ochrony przed powodziami i zapobieganie erozji gleby. Zielona infrastruktura zazwyczaj odnosi się do drzew, trawników, żywopłotów, parków, pól, lasów itp. Wskaźnik obejmuje również niebieską infrastrukturę taką jak elementy	FEDS 2021-2027

			wodne, takie jak rzeki, kanały, stawy, tereny podmokłe, tereny zalewowe, urządzenia do uzdatniania wody itp.	
2.	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego (WLWK-RCO074)	osoby	Liczba osób objętych projektami (projektem) wspieranymi przez fundusze w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	FEDS 2021-2027
3.	Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego (WLWK-RCO075)	szt.	Liczba wkładów w strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego zgłoszonych według każdego celu szczegółowego wnoszonych z funduszy zgodnie z art. 28 lit. a) i c) CPR. Wartości wskaźnika uwzględniają zatem, na poziomie celu szczegółowego, oddzielną liczbę wkładów finansowych w strategie terytorialne. Jeden projekt równa się jedna wsparta strategia zintegrowanego rozwoju terytorialnego. Pomiaru wskaźnika w projekcie należy dokonać po ukończeniu pierwszego produktu w projekcie.	FEDS 2021-2027
4.	Liczba wspartych form ochrony przyrody	szt.	Wskaźnik mierzy liczbę wspartych form ochrony przyrody, które zostały, zachowane, zabezpieczone, poddane konserwacji, renowacji, restauracji lub	FEDS 2021-2027

	(WLWK-PLRO071)		wyposażone. Formy ochrony przyrody: 1) parki narodowe; 2) rezerwaty przyrody; 3) parki krajobrazowe; 4) obszary chronionego krajobrazu; 5) obszary Natura 2000; 6) pomniki przyrody; 7) stanowiska dokumentacyjne; 8) użytki ekologiczne; 9) zespoły przyrodniczo-krajobrazowe; 10) ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów	
5.	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS) (WLWK-PLRO132)	szt.	Wskaźnik odnosi się do liczby obiektów w ramach realizowanego projektu, które zaopatrzono w specjalne podjazdy, windy, urządzenia głośnomówiące, bądź inne udogodnienia (tj. usunięcie barier w dostępie, w szczególności barier architektonicznych) ułatwiające dostęp do tych obiektów i poruszanie się po nich osobom z niepełnosprawnościami, w szczególności ruchowymi czy sensorycznymi. Jako obiekty należy rozumieć konstrukcje połączone z gruntem w sposób trwały, wykonane z materiałów budowlanych i elementów składowych, będące wynikiem prac budowlanych (wg. def. PKOB). Należy podać liczbę obiektów, a nie sprzętów, urządzeń itp., w które obiekty zaopatrzono. Jeśli instytucja,	SZOP FEDS 2021-2027

			zakład itp. składa się z kilku obiektów, należy zliczyć wszystkie, które dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z wyposażeniem obiektów w rozwiązania służące osobom z niepełnosprawnościami w ramach danego projektu.	
6.	Liczba obiektów infrastruktury na cele ukierunkowania ruchu turystycznego albo edukacji przyrodniczej (WLWK-PLRO194)	szt.	Wskaźnik podaje liczbę obiektów infrastruktury na cele ukierunkowania ruchu turystycznego albo edukacji przyrodniczej.	SZOP FEDS 2021-2027
7.	Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)	szt.	Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Wskaźnik	SZOP FEDS 2021-2027

	(WLWK-PLRO199)		mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z racjonalnymi usprawnieniami w ramach danego projektu. Przykłady racjonalnych usprawnień: tłumacz języka migowego, transport niskopodłogowy, dostosowanie infrastruktury (nie tylko budynku, ale też dostosowanie infrastruktury komputerowej np. programy powiększające, mówiące, drukarki materiałów w alfabecie Braille'a), osoby asystujące, odpowiednie dostosowanie wyżywienia. Do wskaźnika powinny zostać wliczone zarówno projekty ogólnodostępne, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień, jak i dedykowane (zgodnie z kategoryzacją projektów z Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027). Na poziomie projektu wskaźnik może przyjmować maksymalną wartość 1 - co oznacza jeden projekt, w którym sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami. Liczba sfinansowanych racjonalnych usprawnień, w ramach projektu, nie ma znaczenia dla wartości wykazywanej we wskaźniku. Definicja	

			na podstawie: Wytyczne w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.	
8.	Powierzchnia obszarów chronionych i cennych przyrodniczo innych niż Natura 2000 objętych działaniami ochronnymi i odtwarzającymi (WLWK-PLRO069)	ha	Wskaźnik mierzy powierzchnię obszarów chronionych innych niż Natura 2000, na których będą prowadzone działania ochronne i odtwarzające.	SZOP FEDS 2021-2027
9.	Powierzchnia obszarów Natura 2000 objętych środkami ochrony i odtworzenia (WLWK-RCO037)	ha	Powierzchnia obszarów Natura 2000 objętych środkami ochrony i odtworzenia finansowanymi w ramach projektów objętych wsparciem. Środki te muszą być zgodne z priorytetowymi ramami działania (PAF). PAF są strategicznymi narzędziami wieloletniego planowania, których celem jest zapewnienie kompleksowego przeglądu środków niezbędnych do realizacji ogólnounijnej sieci Natura 2000 oraz	SZOP FEDS 2021-2027

			powiązanie ich z odpowiednimi instrumentami finansowania UE	
10.	Powierzchnia parków krajobrazowych objętych wsparciem w ramach realizacji zadań objętych planami ochrony (WLWK-PLRO072)	ha	Wskaźnik mierzy powierzchnię terenu leżącą na obszarach parków krajobrazowych, na której wykonano zabiegi ochrony czynnej, ujęte w planach ochrony w ramach realizowanego projektu	SZOP FEDS 2021-2027
11.	Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony (WLWK-PLRO070)	ha	Wskaźnik mierzy powierzchnie terenu na której odtworzono lub utworzono siedlisko przyczyniając się do poprawy stanu ochrony gatunków, siedlisk lub ekosystemów różnorodności biologicznej w ramach realizowanego projektu	SZOP FEDS 2021-2027
12.	Długość zreanaturyzowanych i zrewitalizowanych odcinków koryta cieku	km	Wskaźnik mierzy sumaryczną długość zreanaturyzowanych odcinków koryta cieku w związku z realizacją projektu (do wskaźnika wliczana jest długość uregulowanych w przeszłości koryt rzek i potoków, które w związku z realizacją projektu podlegać będą renaturyalizacji).	SZOP FEDS 2021-2027

	(WLWK-PLRO170)		Ocenie podlegać będzie wpływ projektu na poprawę stanu/potencjału jednolitych części wód powierzchniowych – na potrzeby wskaźnika należy podać liczbę jcw, w których realizacja projektu przyczyniła się do poprawy stanu potencjału. Przy czym JCW oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: a) jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, b) sztuczny zbiornik wodny, c) struga, strumień, potok, rzeka i kanał lub ich części, d) morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne;	
13	Liczba jednolitych części wód, w których realizacja projektu przyczyniła się do poprawy stanu/potencjału (WLWK-PLRO171)	Szt.	Ocenie podlegać będzie wpływ projektu na poprawę stanu/potencjału jednolitych części wód powierzchniowych – na potrzeby wskaźnika należy podać liczbę jcw, w których realizacja projektu przyczyniła się do poprawy stanu potencjału. Przy czym JCW rozumie się jako oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: a) jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, b) sztuczny zbiornik wodny, c) struga, strumień, potok, rzeka i	SZOP FEDS 2021-2027

			kanał lub ich części, d) morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne;	
14.	Długość udrożnionego ekologicznie korytarza rzecznego (WLWK-PLRO172)	km	Długość korytarza rzecznego udrożnionego ekologicznie w związku z realizacją projektu (np. długość korytarza rzecznego udrożnionego w wyniku budowy przepławki czy też rozbiórki urządzeń regulacyjnych i piętrzących).	SZOP FEDS 2021-2027
15.	Liczba zmodernizowanych/usuniętych barier migracyjnych (WLWK-PLRO173)	Szt.	Wskaźnik mierzy liczbę barier migracyjnych, które zostaną zmodernizowane/usunięte w trakcie realizacji projektu (do wskaźnika wliczana jest np. budowa urządzeń zapewniających pełną drożność zapory dla wędrówki wstępującej i zstępującej ryb, rozbiórka zbędnych budowli regulacyjnych/urządzeń wodnych).	SZOP FEDS 2021-2027
16.	Powierzchnia zrekultywowanych jezior/sztucznych zbiorników (WLWK-PLRO174)	ha	Powierzchnia jezior i sztucznych zbiorników, które zostały zrekultywowane w ramach dofinansowanego projektu.	SZOP FEDS 2021-2027
17.	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana	m2	Powierzchnia wyremontowanych/nowo zabudowanych łatwo dostępnych otwartych przestrzeni publicznych.	SZOP FEDS

	na obszarach miejskich (WLWK-RCO114)		Wskaźnik obejmuje otwarte przestrzenie publiczne zgodnie z definicją ONZ: „wszystkie miejsca będące własnością publiczną lub użyteczności publicznej, łatwo dostępne dla wszystkich i z których wszyscy mogą korzystać, za darmo i bez celu zarobkowego”. Otwarte przestrzenie publiczne mogą obejmować parki, ogródki wspólnotowe, parki kieszonkowe, place, skwery, brzegi rzek, nabrzeża itp. Wskaźnik nie obejmuje znaczących interwencji objętych innymi wspólnymi wskaźnikami (tj. gdy głównym celem jest modernizacja dróg, rekultywacja gruntów itp.). Wyklucza się konserwację i naprawy.	2021-2027

Wskaźniki rezultatu są to wskaźniki odnoszące się do bezpośrednich efektów projektu, stanowią wynik realizacji projektu, ale mogą mieć na niego wpływ także inne zewnętrzne czynniki; niepowiązane bezpośrednio z wydatkami ponoszonymi w projekcie. Dostarczają informacji o zmianach jakie nastąpiły w wyniku realizacji projektu, w porównaniu z wielkością wyjściową (bazową). Są logicznie powiązane ze wskaźnikami produktu. Muszą być adekwatne do celu projektu.

Dla każdego z wybranych wskaźników wnioskodawca zobowiązany jest do wskazania *„Jednostki miary”*, *„Wartości bazowej wskaźnika”*, *„Wartości docelowej wskaźnika”*, a także *„Sposobu pomiaru wskaźnika”*.

Wartość bazowa (tzn. wartość w momencie rozpoczęcia realizacji projektu) w przypadku każdego wskaźnika powinna być wykazana na poziomie „0", chyba że definicja wskaźnika wskazuje inaczej.

Wartość docelowa dla wskaźnika rezultatu to wyrażony liczbowo stan danego wskaźnika uzyskany w efekcie realizacji projektu.

Jako źródło informacji o wskaźniku wskazać należy odpowiedni dokument.

Wszyscy wnioskodawcy są zobligowani do określenia poniższych wskaźników rezultatu, jeśli są adekwatne do celu projektu.

LP.	Nazwa wskaźnika rezultatu	Jedn. miary	Definicja wskaźnika	Rodzaj dokumentu, w którym określono wskaźnik
1.	Powierzchnia wspartych obszarów chronionych (PROG-DOL1R)	ha	Wskaźnik mierzy łączną powierzchnię obszarów chronionych wspartych w ramach projektów. Do obszarów chronionych zalicza się: parki narodowe, rezerwaty przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe oraz korytarze ekologiczne.	FEDS 2021-2027

			Powierzchnia wspartych obszarów liczona jest jako całkowita powierzchnia obszaru chronionego objętego wsparciem w ramach projektu. W przypadku, w którym projekt realizowany jest jedynie na wycinku obszaru chronionego (np. odtworzenia siedliska), do wskaźnika należy wliczyć całkowitą powierzchnię obszaru chronionego (np. parku krajobrazowego). W przypadku, w którym projekt realizuje kilka obszarowych form ochrony przyrody, należy wyliczyć wartość powierzchni bez dublowania się poszczególnych form. Do form wsparcia uwzględnionych przez wskaźnik zalicza się: 1) czynną ochronę przyrody, w tym utrzymania i/lub przywrócenia do właściwego stanu siedlisk przyrodniczych, a także innych zasobów przyrody; 2) zmniejszenie presji turystycznej poprzez odpowiednią kanalizację ruchu turystycznego.	
2.	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej	osoby	Szacunkowa liczba ludności mieszkająca w promieniu 2 km od nowo wybudowanej lub znacznie zmodernizowanej publicznej zielonej	FEDS 2021-2027

	infrastruktury(WLWK-RCR095)		infrastruktury na obszarach miejskich wspieranej w ramach projektów.	
3.	Liczba gatunków zagrożonych, dla których wykonano działania ochronne (WLWK-PLRR042)	szt.	Wskaźnik mierzy liczbę gatunków zagrożonych w skali europejskiej lub krajowej, które zostały objęte działaniami ochronnymi. Działania ochronne powinny być zgodne z właściwymi PZO/PO/POG.	SZOP FEDS 2021-2027
4.	Liczba inwazyjnych gatunków obcych, wobec których podjęto działania ograniczające ich negatywny wpływ (WLWK-PLRR044)	szt.	Wskaźnik mierzy liczbę inwazyjnych gatunków obcych, wobec których podjęto działania ograniczające ich negatywny wpływ.	SZOP FEDS 2021-2027
5.	Liczba zachowanych lub udrożnionych korytarzy ekologicznych	szt.	Wskaźnik rezultatu dla inwestycji polegających na zapewnieniu ciągłości korytarzy ekologicznych przede wszystkim poprzez likwidowanie barier i sztucznych ograniczeń, budowę przepławek, przejść dla zwierząt, łączenie	SZOP FEDS 2021-2027

	(WLWK-PLRR053)		rozdrobnionych kompleksów leśnych w zwarte i ciągłe struktury krajobrazu.	
6.	Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach (WLWK-RCR001)	EPC/rok	Liczba miejsc pracy wyrażona w średnich rocznych ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC) utworzonych w ramach działalności wspieranej przez projekt. Nowe stanowiska muszą być obsadzone i mogą być w pełnym wymiarze godzin, w niepełnym wymiarze godzin lub powtarzać się sezonowo. Wolne stanowiska nie są liczone. Ponadto oczekuje się, że nowo utworzone stanowiska zostaną utrzymane przez ponad rok po zakończeniu projektu. Wskaźnik jest obliczany jako różnica między rocznymi EPC obsadzonymi przed rozpoczęciem projektu i rok po zakończeniu projektu w ramach wspieranej działalności. Roczne EPC definiuje się jako stosunek godzin pracy przepracowanych efektywnie w ciągu roku kalendarzowego podzielony przez całkowitą liczbę godzin umownie przepracowanych w tym samym okresie przez osobę lub grupę. Zgodnie z konwencją dana osoba nie może wykonywać więcej niż jednego EPC rocznie. Liczba godzin umownie przepracowanych ustalana jest na podstawie	SZOP FEDS 2021-2027 Wskaźnik informacyjny

			normatywnych/ustawowych godzin pracy zgodnie z krajowym ustawodawstwem. Osoba pracująca w pełnym wymiarze czasu pracy zostanie zidentyfikowana w odniesieniu do jej statusu zatrudnienia i rodzaju umowy (pełny lub niepełny etat). Wskaźnik ten nie powinien być stosowany do uwzględnienia miejsc pracy dla naukowców, które należy zgłaszać w ramach RCR102. Wskaźnik informacyjny, nie ma obowiązku określenia wartości docelowej wskaźnika. W przypadku, kiedy nie można określić wartości docelowej, należy wskazać wartość „0". Wskaźnik należy wybrać z podziałem na płeć [Ogółem/Kobiety/ Mężczyźni].	

W ramach wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca ma obowiązek uwzględnić **wszystkie adekwatne** wskaźniki produktu oraz rezultatu z listy przedstawionej w powyższych tabelach, odpowiadające celowi projektu. W przypadku braku adekwatnego wskaźnika rezultatu, należy określić wskaźnik własny specyficzny dla projektu.

Dodatkowo w ramach wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca może określić inne, własne wskaźniki specyficzne dla danego projektu, o ile będzie to niezbędne dla prawidłowej realizacji projektu (tzw. wskaźniki produktu i rezultatu specyficzne dla projektu).

We wniosku o dofinansowanie należy określić, na jakiej podstawie mierzone będą wskaźniki realizacji celu projektu poprzez ustalenie źródła weryfikacji / pozyskania danych do pomiaru wskaźnika. Dlatego przy określaniu wskaźników należy wziąć

pod uwagę dostępność i wiarygodność danych niezbędnych do pomiaru danego wskaźnika.

O ile w umowie o dofinansowanie projektu nie wskazano inaczej, efekt wsparcia na poziomie projektu występuje:

a) w przypadku wskaźników produktu określonych na poziomie projektu – w okresie od rozpoczęcia realizacji projektu do ukończenia produktu w ramach projektu, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową,

b) w przypadku wskaźników rezultatu określonych na poziomie projektu:

- **co do zasady – w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od ukończenia produktu w ramach projektu**

lub

- **w okresie trwałości projektu, na zasadach określonych przez IZ FEDS (w umowie o dofinansowanie projektu/decyzji o dofinansowaniu) – w przypadku wskaźników, których termin realizacji został wydłużony na wniosek Beneficjenta i za zgodą IZ FEDS, jednak nie później niż do dnia 31.12.2029 r.**